

SENEGAAL: Jaayndiyanke, Abdul Latiif Kulibali Bismiima HoÉ“É“e Æ•e Yeewnaani e Galle Mum

Soumis par AMADOU NDIAYE (Zorro)
09-10-2010
DerniÃ“re mise Ã“ jour : 09-10-2010

{xtypo_dropcap}J{/xtypo_dropcap}aayndiyanke e winndiyanke Abdul Latiif Kulibali bismiima ñalnde altine 4, jofi talaata 5 lewru ngon-É—en, ndu hoÉ“É“e É“e É“uraani yeewnude e galle mum. Æ•een hoÉ“É“e ko wuyÉ“e keli baafal galle makko mbismu’en toon ina njiylo ko ndañi walla tawa ko maalde politik É“aarnaa e makko?.

Ko waawi heen wonde fof kam ka É—o nguyka ina haawnii, tee haawaani Allah kono hakkillaaji senegaalnaaÉ“e fof miijooji mu’en É“uri jaggude ko miijo sakkitiingo ngo ngati ellee ko kanngo É“uri deeÆ“de e noppi. Sabu kanko Abdul Latiif Kulibali e hoyre mum wiya ngol É—o kelgol baafe maa nguyka jammagu waÉ—i maa kewi ko e sahtu nde o wiya o gainii wallifaade deftere makko É“olfeefre toÉ—É—inde kisnugol (gestion) fedde islaamiyankoore wiyeteende Onaci (Organisation Nationale de la conference islamique) joginoonde njuÉ“É“udi batu Oci mbaÉ—noongu e leydi he e gardagol Abdul Kariimu Wadda É“iyi Abdullaahi Wadda hoyreejo leydi ndi.

BanniraaÉ“e yilliyankooÉ“e oÉ—on nganndi gila nguun batu É“enni mo woni kala ko ko fiyi sappo e toni hunuko mum, sabu huldu hoto bone Abdullaahi Wadda yande e mum, hay Makki Sal ndeen hoyreejo Suudu SarÉ—iiji nde feertunoo gite mum É—iÉ—i wiya yoo Abdul Kariimu Wadda ar to suudu sarÉ—iiji to huccita e nulaaÉ“e nduun suudu haala holi no kaalis keÉ“anoo heen o firilitiraa, wontani É—um ko lonngere wulnde e hunuko e ko joli hakkunde makko e hoyreejo leydi ndi ina sikkaa hay go’to humpaaka. Ko hoddiro walla ko teyde ? eÉ—en cikki É“e teyi maa É“e ngamdi, sabu nde É“e kooti É“e nduusaaka keÉ“ii naworde oto makko, telefonaaji portable É—iÉ—i ina wondi e ordinator biyaaÉ—o ko kañum moofti e ngaanndi mum deftere makko nde o winndi jooni nde ina wiyee « contes et mecontes », tawa nde loskata walla ñiÀ‘ata ko kisnugol Kariimu Wadda e fedde Onaci nde e sahaa nde Senegaal jaÉ“É“ii nguun batu diine islaam hakkunde leyÉ—eele. Mbele É“een fannoriiÉ“ helde baafe nder jammaagu ina piÉ“noo anniyaaji goÉ—É—i tawa ko boomooji, gaagaa wujjude geÉ—e makko aduna keeriiÉ— e hoyre makko o riwtaani ngoon miijo hay sinno tawnii o heÉ“aani heen ko laaÉ“i mo tawo. Hay Fedde afriknaare daraniinde faabaade hujja neÉ—É—anke wiyeteende raddho hollii heen mettere mum wiya É—um ko yiÉ—de tan hulÉ“inde mo kadi hollude ndoolaagu e À‘akkeende wel maa kaalaa e nder leydi. Nde É—o defetere loskiyankoore wiyeteende contes et mecontes de l’Onaci (Agence nationale pour l’organisation de la conference islamique), addii iifuru mawndu ko ina tolnoo e jonte É—iÉ—i e nder dingiral dawrugol Senegaal ko fayti e kisnugol Kariimu Wadda e nde É—o fedde islaamiyankoore wiyanoonde miliyaaruuji keewÉ—i njupanooma e mum e oon sahaa. Jaayndiyanke, Abdul Latiif Kulibali waÉ—aani kuÉ—ol mun tan nder jayba, ko o cettu ngol haa seeÉ“i e kala nde o hocci ngol, o fawi e dow kaayit o hulataa tee o heewi tan ko fiyde laamu ngu sawru ndu alaa uure.

Yeru mum e hitaande 2003, o yaltiniino deftere wo’tere hulÉ“iniinde omo wiya É—um :Senegal, Waylaare teppiinde (alternance piegee), ndeen kadi Abdullaahi Wadda so Allah wonnoo tan ittatno fiÉ—taandu makko e oon tuma, nde tawnoo o memi É—um ko e uure.

Kabaruuji tawaaÉ—i e nder mayre É—i nii ina njeyaa ko addi kereÆ“ hakkunde Idiriisa Sek e baaba mum Abdullaahi wadda, sabu omo sikki haa jooni ko ldi no o heewi noddireede ni, rokki Abdul Latiif Kulibali yoga e É—iin kabaruuji mooftanooÉ—i to woÉ—É— nder galle laamorgo ngo. Ko rewi heen ko, on kumpaaka, ngati É“e cakkiti ko fawondirde cukñaagu, yanti wonaano baawruÉ—o e afo makko Kariimu.

Gila ndeen deftere aybinoore laamu makko yalti e dingiral Senegaal haa heÉ“i keeri hakkunde leyÉ—eele Abdullaahi Wadda e guwernama mum, culmii tan sakkude peeje potooje waawde soÆ“Æ“ude kuÉ—ol makko ngol, kono Geno haajaani tawo. Hannde, kadi so tawii o gainii winndude deftere aybinoore É“iyiiko Abdul Kariimu Wadda tan, galle makko yanaama jamma, ina waawi wiyee ko laamu ngu tafi ndeen fewre mbele goongaaji gonÉ—i e nder mayre É—i ina majja. Haawnaaki nii boom É—iin ayibbaaji majja walla muulngo deftere nde ruuda, haade wonoo masiÀ‘ baÉ—É—o binndol ngol, É“e njahdii heen. Haa baafe ‘en É“e, wonaa portabuluuji e ordinator tan nawi, hay oto makko É“e njahdu heen. Nguun njangu jammaagu waÉ—noo ko jamma altine nayi, jofi talaata joyi e lewru Yarkomaa ndu, ngon-É—en, ndu. Ko geÉ—e É—iÉ—i tan ngoodi e wiyde Abdul Latiif Kulibali jaayndiyanke e loskiyanke go’ »:ina waawi tawa ina waÉ—i yimÉ“e yiÉ—É“e sunnaade walla Æ“oogde huur nder nguurndam am.

E o É—o sahaa ngonnoo mi ko e winndude maa wallifaade winndannde wo’tere fatuynde e hujjaaji neÉ—É—anke e nder leydi Senegaal so en kaali É—emngal tuubankoore (farayse) mbiyen (l’Etat des droits de l’homme au Senegal

et des libertes dans notre pays depuis quelques annees), kadi É“etde holi to wellitaare walla nii boom mbiyen wel maa kaalaa (liberte) yahrata hannde o e nder Ndenndaandi Senegaal gila duuÉ“i seeÉ—a. ÆSiÉ—i, ina waawi kadi tawa ko wuyÉ“e. jooni, jooni o, alaa fof geÉ—el ngel mbaaw mi, wiyde mi woppa keddindgel ngel». Fedde afriknaare ngam faabaade neÉ—É—ank (Raddho), joÉ—iinde Ndakaaru e nder caaktol (communiqué) ngol É“e mbaÉ—i ngam hollirde kulhuli e mettere maÉ“É“e É“e mb É—o ko yiÉ—de tan hulÉ“inde e faaynude, Abdul Latiif Kulibali ».

Sabu, ko waawi heen wonde fof : »wiyde ina hajoroo kuÉ—ol makko, loocol sariya meeÉ—ani dillinde É“oggi É“ernde makko É go’tol»

E wiyde Fedde Raddho nde haa jooni, nayi ko ko É“eydii tan njardude laaceje e nder Senegaal.

Hannde ko worÉ“e dariiÉ“e ina ngasa goonga mbele siiÉ“otooÉ“e ndoolon miskineeÉ“e e laamu É“e ina pembee, ko É“een sar wuutantoo, guutu ñaamde, weddoo É—umen e kasoo, É“eya É“erÉ—e mu’en ina ndeeÆ“i, njokka ñaaÆ“de e nder mbele Ndakaaru ina mbaatira jawdi ndi tampanaani, mbarñanaani. Ndeke noon hannde, so wiyaama Senegaal e yonta Abdullaahi Wadda haa jooni ko yeru nuunÉ—al maa potal e Afrik, eÉ—en mbaawi wiyde É“e palli É—emÉ—e maÉ“É“e, sabu ne gujjo mum e junngo, ruttoo kadi woppa É—um yoo fol e mbeddaaji.

Mbar Abdul Latiif Kulibali Jogoraani YaÉ“É“ineede e Pele Norbert Zongo Mo Burkina Fasa e Pius Njawee Mo Kameruun?:

Mbar Abdul Latiif Kulibali jogoraani yaÉ“É“ineede e pele Pius Njawee mo Kameruun e Norbeer Zongo mo Burkina Faso? HaalooÉ“e pulaar mbiyi : gujjo yiÉ—aa wiyeede holi o », haade wonii laamÉ“e afrik njooÉ—ii ko e dow daÁ«ki fenaande, tee kad haalaneede goonga senegaalnaajo fof maa afriknaajo kala ina foti jogaade ngool kulol reedu sabu ko ari e Pius Njawee e Norbert Zongo ko, hoto yettaade Abdul Latiif Kulibali. Pulaar ina heewnoo wiyde : »woodi ko mo yiyaani mbaroondi, kono go’to nanii gunngaali», senegaalnaaÉ“e fof so en teyii e kuuÉ“al ina nganndi Abdul Latiif Kulibali sabu kulol makko ina heewi yerÉ“inde guwernamaaji Senegaal haa teeÁ“ti noon e jooÉ—orde Abdullaahi Wadda jooÉ—ii nde.

HaalooÉ“e pulaar mbiyi : »heÉ“tinaa tan woyi saawaani jam», Abdullaahi Wadda ne e guwernama mum, nde tawnoo caawaani jam, kala nde jaayndiyanke bayÉ—o no Abdul Latiif Kulibali Æ“etti kuÉ—ol mum setti haa seeÉ“i fawi e dow kaayit daneejo tawata ko gude sappo nattii haddude É“e. Ko nder ngoon miijo Fedde Raddho wiya ko alaa e sago ko É“uri yaawde e yaajtaade laamu ngu yamira losko nderndero mbele waÉ—É“e É“e É—o golle cooyfe ina njaggee tikñee haa muusa kollee laa Fedde nde ñaagiima kadi hoofooÉ“e leydi ndi, nde ndarotoo darnde laÁ« ko fayti e kisal walla ndeenka Abdul Latiif Kulibali. Fedde Raddho kadi weddiima eeraango fayde e kala senegaalnaajo paarnortooÉ—o potal maa demokaraasi wonii joom mum heedi ko to bange laamu ngu, wonii heedi ko to lanndaaji luunnndiiÉ—i, nde É“e ndentinta semmbeeji maÉ“É“e mbele jaayndiyankooÉ“e É“e kelaani kuÉ—i mu’en nder jaybaaji mu’en wayi É“e no Abdul Latiif Kulibali ‘en ina mbaawa gollaade, golle mu’en no haanirta nii tawa keedaaka e hakkillaaji, kulÉ“inaaka maa nii boom beeli mu’en oynaaka e nder Senegaal.

E wiyde ardiiÉ“e ndeen fedde haa jooni, peeje fof yoo cakke mbele Abdul Latiif Kulibali ina waasa jeyeede e doggol jaayndiyankooÉ“e waraaÉ“e way É“e no Norbeer Zongo mo Burkina Faso e ko É“ooyaani ko Pius Njawee hoyreejo jaaynde « Messenger » to Duwaala (Kameruun).

Fedde nde, wiya jardugol nayi laaceje e leydi ina fuÁ«Á«inii haa É“urti ngati fotnoo kay ko so tawii neÉ—É—o wiyii kaarii ko gujjo walla wujjii, takkanee meetolol kaalis maa kaÁ«Á«e, kono alaa ko biyaaÉ—o ko gujjo walla ko gujjuÉ—o o, heewi rokkeede njeenaari wiyee seydi kaari golle njooÉ—ii, peewii, so mo wuuri arii kadi É“ura. E oon tuma biyÉ—o ko o gujjo o, tiggee haa muu weddee e suudu niÉ“É“uru wiyee kadi yoo jaggu É—emngal mum, wonaa ko neÉ—É—o yiya maa nani fof tigga haa tiiÉ—a faarn mbedda.

JaayndiyankooÉ“e yaltuÉ“e e duÉ—e toowÉ—e ina keewi e doÁ«re Afrik kono worÉ“e jaambareeÉ“e saliiÉ“e fenaande waawa g setti kuÉ—i mu’en haa ceeÉ“i, pawii e kaayitaaji daneeeji É“e ina limoo e peÉ—eeli juuÉ—e.

Aamadu NJaay Zorro Pulaagu.Com/Gabon

{mosloadposition disclaimer}

{mosloadposition adsense}